2025/2587

16.12.2025

SKLEP SVETA (SZVP) 2025/2587

z dne 15. decembra 2025

v podporo Centru jugovzhodne in vzhodne Evrope za nadzor nad osebnim in lahkim orožjem (SEESAC) pri izvajanju regionalnega časovnega načrta za boj proti nedovoljeni trgovini z orožjem na Zahodnem Balkanu in dejavnostim za razorožitev in nadzor nad oborožitvijo v jugovzhodni in vzhodni Evropi

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji ter zlasti členov 28(1) in 31(1) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Svet je 19. novembra 2018 sprejel strategijo EU zoper nedovoljeno strelno orožje, osebno in lahko orožje ter pripadajoče strelivo z naslovom „Zaščita orožja, varnost za državljane“ (v nadaljnjem besedilu: strategija EU SALW), v kateri so določene smernice za ukrepanje Unije v zvezi z osebnim in lahkim orožjem (SALW). V strategiji EU SALW je navedeno, da Unija namenja posebno pozornost regionalnemu sodelovanju kot učinkovitemu sredstvu za nadzor nad osebnim orožjem. V strategiji EU SALW je Zahodni Balkan naveden kot prednostna regija za podporo.

(2) Na vrhu EU-Zahodni Balkan 17. maja 2018 v Sofiji so se voditelji Unije dogovorili o izjavi iz Sofije, kateri so se pridružile partnerice z Zahodnega Balkana in ki vključuje zavezo, da na prednostnih področjih, kot so strelno orožje, droge, tihotapljenje migrantov in trgovina z ljudmi, bistveno izboljšajo operativno sodelovanje v boju proti mednarodnemu organiziranemu kriminalu.

(3) Regija Zahodnega Balkana je še vedno eden od virov nedovoljene trgovine z orožjem v Unijo.

(4) Združeno kraljestvo Velike Britanije in Severne Irske je 10. julija 2018 v Londonu gostilo peti vrh o Zahodnem Balkanu, na katerem je bil sprejet „regionalni časovni načrt za trajno rešitev problema nedovoljenega posedovanja in neustrezne uporabe SALW/strelnega orožja in pripadajočega streliva ter trgovine z njimi na Zahodnem Balkanu do leta 2024“ (v nadaljnjem besedilu: časovni načrt).

(5) Časovni načrt je bil od takrat posodobljen in podaljšan do leta 2030.

(6) V agendi Združenih narodov za trajnostni razvoj do leta 2030, sprejeti 25. septembra 2015, je bilo poudarjeno, da trajnostnega razvoja ni mogoče doseči brez miru in varnosti ter da je pretok nedovoljenega orožja eden od dejavnikov, ki povzročajo nasilje, negotovost in nepravičnost.

(7) Na četrti konferenci o pregledu izvajanja Akcijskega programa ZN za preprečevanje, zatiranje in izkoreninjenje vseh oblik nezakonite trgovine z SALW, ki je potekala junija 2024 v New Yorku, so države članice ZN znova potrdile pomen krepitve regionalnega in podregionalnega sodelovanja z ustreznim boljšim usklajevanjem, posvetovanjem, izmenjavo informacij in operativnim sodelovanjem z zadevnimi regionalnimi in podregionalnimi organizacijami, mehanizmi, časovnimi načrti in drugimi pobudami ter organi kazenskega pregona, organi za nadzor meje ter organi za izdajanje izvoznih in uvoznih dovoljenj.

(8) Cilji časovnega načrta, o katerih so se dogovorile partnerice z Zahodnega Balkana, so usklajeni s prizadevanji Unije in ZN za boj proti nedovoljenemu kopičenju SALW in pripadajočega streliva ter trgovine z njimi. Unija bi zato morala podpreti Zahodni Balkan pri izvajanju časovnega načrta.

(9) Unija je v preteklosti podprla izvajanje časovnega načrta s Sklepoma Sveta (SZVP) 2018/1788 ([1]) in (SZVP) 2022/2321 ([2]).

([1]) Sklep Sveta (SZVP) 2018/1788 z dne 19. novembra 2018 v podporo Centru jugovzhodne in vzhodne Evrope za nadzor nad osebnim in lahkim orožjem (SEESAC) pri izvajanju regionalnega časovnega načrta za boj proti nedovoljeni trgovini z orožjem na Zahodnem Balkanu (UL L 293, 20.11.2018, str. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2018/1788/oj).

([2]) Sklep Sveta (SZVP) 2022/2321 z dne 25. novembra 2022 v podporo Centru jugovzhodne in vzhodne Evrope za nadzor nad osebnim in lahkim orožjem (SEESAC) pri izvajanju regionalnega časovnega načrta za boj proti nedovoljeni trgovini z orožjem na Zahodnem Balkanu in dejavnostim za razorožitev in nadzor nad oborožitvijo v jugovzhodni in vzhodni Evropi (UL L 307, 28.11.2022, str. 149, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2022/2321/oj).

(10) Center jugovzhodne in vzhodne Evrope za nadzor nad osebnim in lahkim orožjem (SEESAC) je bil ustanovljen v Beogradu leta 2002 in deluje pod skupnim mandatom Programa ZN za razvoj (UNDP) in Sveta za regionalno sodelovanje. SEESAC je naslednik Pakta stabilnosti za jugovzhodno Evropo, pomaga nacionalnim in regionalnim deležnikom pri nadzoru nad SALW in strelivom ter zmanjševanju širjenja in neustrezne uporabe navedenega orožja in streliva, s čimer prispeva k večji stabilnosti, varnosti in razvoju v jugovzhodni in vzhodni Evropi. SEESAC namenja posebno pozornost razvoju regionalnih projektov za reševanje vprašanja čezmejnega pretoka orožja.

(11) Unija meni, da je SEESAC zaradi svojih dokazanih izkušenj in že vzpostavljene mreže, dokazane kakovosti dela in usklajevalne vloge pri pripravi časovnega načrta prednostni partner Unije pri izvajanju časovnega načrta na Zahodnem Balkanu.

(12) Unija bi poleg tega morala zagotoviti podporo preprečevanju nedovoljene trgovine z orožjem v Republiki Moldaviji in Ukrajini, ki se soočata s podobnimi izzivi na področju nadzora nad SALW. To bi bilo treba storiti s prenosom pridobljenega znanja in izkušenj ter najboljših praks, razvitih na Zahodnem Balkanu od leta 2001 –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

1. Unija podpira partnerice z Zahodnega Balkana z izvajanjem regionalnega časovnega načrta za trajno rešitev problema nedovoljenega posedovanja in neustrezne uporabe SALW/strelnega orožja in pripadajočega streliva ter trgovine z njimi na Zahodnem Balkanu.

2. Nova faza podpore Unije temelji na dosežkih na podlagi Sklepov (SZVP) 2018/1788 in (SZVP) 2022/2321 ter projekta „Podpora za okrepitev boja proti nezakonitemu posedovanju in zlorabi osebnega in lahkega orožja (SALW) ter trgovini z njim na Zahodnem Balkanu“, ki se financira iz instrumenta za predpristopno pomoč (IPA/2021/425–067), ki jih vse izvaja SEESAC.

3. Nova faza podpore Unije se izvaja ob dopolnjevanju s Sklepom (SZVP) 2024/3006 ([3]).

Člen 2

1. Poudarek je na štirih glavnih področjih, pri čemer se ohranja celosten pristop k obravnavi grožnje, ki jo v regiji predstavlja SALW.

2. Ta glavna področja se nanašajo na strateško raven in raven politike in operativne vidike ter tako neposredno prispevajo k nadzoru nad SALW na vseh ravneh s poudarkom:

— na usklajevanju regionalnega pristopa in spremljanju izvajanja časovnega načrta,

— na krepitvi izmenjave znanja in medregionalnega sodelovanja na področju nadzora nad SALW,

— na krepitvi zmogljivosti službami odkrivanja in pregona v Moldaviji in Ukrajini za preprečevanje nedovoljenega posedovanja in neustrezne uporabe SALW ter trgovine z njim,

— na krepitvi zmogljivosti organov kazenskega pregona in carinskih služb na Zahodnem Balkanu za boj proti nedovoljeni trgovini.

3. Ukrep geografsko obsega Zahodni Balkan, pri čemer so neposredni upravičenci projekta Albanija, Bosna in Hercegovina, Kosovo *, Črna gora, Srbija in Severna Makedonija. Poleg ciljev iz odstavka 1 se z ukrepom zagotavlja podpora Republiki Moldaviji in Ukrajini.

4. Ukrep je podrobno opisan v Prilogi k temu sklepu.

([3]) Sklep Sveta (SZVP) 2024/3006 z dne 2. decembra 2024 v podporo dejavnostim SEESAC za razorožitev in nadzor nad orožjem v jugovzhodni Evropi, ki zmanjšujejo ogroženost zaradi nedovoljenega osebnega in lahkega orožja (SALW) ter pripadajočega streliva (UL L, 2024/3006, 3.12.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/3006/oj).

* To poimenovanje ne posega v stališča o statusu ter je v skladu z RVSZN 1244/1999 in mnenjem Meddržavnega sodišča o razglasitvi neodvisnosti Kosova.

Člen 3

1. Za izvajanje tega sklepa je odgovoren visoki predstavnik Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko (v nadaljnjem besedilu: visoki predstavnik).

2. Tehnično izvedbo ukrepa iz člena 1(1) opravi SEESAC, ki se po potrebi usklajuje s koordinatorjem Evropske večdisciplinarne platforme proti grožnjam kriminala (EMPACT) za strelno orožje.

3. SEESAC opravlja svoje naloge v okviru odgovornosti visokega predstavnika. Visoki predstavnik v ta namen sklene potrebne dogovore s programom UNDP, ki deluje v imenu SEESAC.

Člen 4

1. Referenčni finančni znesek za izvajanje projekta iz člena 1(1), ki ga financira Unija, je 3 499 363,97 EUR.

2. Odhodki, financirani z zneskom iz odstavka 1, se upravljajo v skladu s postopki in pravili, ki se uporabljajo za proračun Unije.

3. Komisija nadzira pravilno upravljanje odhodkov iz odstavka 2. V ta namen z UNDP, ki deluje v imenu SEESAC, sklene ustrezen sporazum. V sporazumu se določi, da mora SEESAC zagotoviti prepoznavnost prispevka Unije, ustrezno njegovi višini.

4. Komisija si prizadeva, da sporazum iz odstavka 3 sklene čim prej po začetku veljavnosti tega sklepa. V primeru težav pri tem postopku o tem obvesti Svet, obvesti pa ga tudi o datumu sklenitve sporazuma.

Člen 5

1. Visoki predstavnik o izvajanju tega sklepa poroča Svetu na podlagi šestmesečnih poročil, ki jih pripravi SEESAC. Ta poročila so podlaga za ocenjevanje, ki ga izvede Svet.

2. Komisija poroča o finančnih vidikih projekta iz člena 1(1).

Člen 6

1. Ta sklep začne veljati na dan sprejetja.

2. Ta sklep preneha veljati 36 mesecev po datumu sklenitve sporazuma iz člena 4(3). Ne glede na navedeno pa preneha veljati šest mesecev po začetku veljavnosti, če tak sporazum v tem šestmesečnem obdobju ni sklenjen.

V Bruslju, 15. decembra 2025

Za Svet

predsednica

K. KALLAS

PRILOGA

PROJEKTNI DOKUMENT

PROJEKT O DEJAVNOSTIH ZA NADZOR NAD OSEBNIM IN LAHKIM OROŽJEM (SALW) V OKVIRU IZVAJANJA ČASOVNEGA NAČRTA ZA TRAJNO REŠITEV PROBLEMA NEDOVOLJENEGA POSEDOVANJA IN NEUSTREZNE UPORABE SALW/STRELNEGA OROŽJA IN PRIPADAJOČEGA STRELIVA TER TRGOVINE Z NJIMI NA ZAHODNEM BALKANU TER RAZOROŽITEV IN NADZOR NAD OBOROŽITVIJO V JUGOVZHODNI IN VZHODNI EVROPI

1. **Uvod in cilji**

Nedovoljeno strelno orožje ter osebno in lahko orožje še vedno prispeva k nestabilnosti in nasilju v Evropski uniji in njeni neposredni soseščini ter drugod po svetu. To je priznano v *strategiji EU zoper nedovoljeno strelno orožje, osebno in lahko orožje ter pripadajoče strelivo*, kjer sta Zahodni Balkan in vzhodno sosedstvo navedena kot prednostni problematični območji. Splošni cilj tega ukrepa je dodatno prispevati k miru in varnosti v Evropi in svetu z zmanjševanjem ogroženosti zaradi nedovoljenega posedovanja in neustrezne uporabe osebnega in lahkega orožja ter trgovine z njim, poleg tega pa bo okrepil regionalno stabilnost z delovanjem v okviru Sveta za regionalno sodelovanje in v partnerstvu z drugimi ustreznimi mednarodnimi partnerji in pobudami.

Napredek pri boju proti nedovoljenemu posedovanju in neustrezni uporabi SALW ter trgovini z njim se v Jugovzhodni in Vzhodni Evropi ni zaustavil, predvsem zaradi celovite in dolgoročne podpore Evropske unije. Vendar iz *Ocene ogroženosti zaradi hudih kaznivih dejanj in organiziranega kriminala v Evropski uniji za leto 2025* izhaja, da je Zahodni Balkan še vedno ključni vir nedovoljene trgovine s strelnim orožjem v EU ([1]). Trenutno ni poročil o nedovoljeni trgovini s strelnim orožjem iz Ukrajine, vendar lahko to okolje v obdobju po konfliktu podobno postane pomemben vir tega orožja v prihodnosti. Zato je za varnost EU, pa tudi svetovni mir in varnost, izjemno pomembno, da se v sosednjih regijah EU nadalje krepijo prizadevanja za nadzor nad SALW (in zagotavlja ohranitev dosedanjega napredka).

Organi Zahodnega Balkana so leta 2018 na podlagi *regionalnega izvedbenega načrta za Jugovzhodno Evropo na področju boja proti širjenju in vplivu SALW* okrepili svojo zavezanost reševanju preostalih izzivov v zvezi z nedovoljenim posedovanjem in neustrezno uporabo SALW ter trgovino z njim, tako da so na vrhu Zahodnega Balkana v Londonu sprejeli *časovni načrt za trajno rešitev problema nedovoljenega posedovanja in neustrezne uporabe osebnega in lahkega orožja, pripadajočega streliva in eksplozivov ter trgovine z njimi na Zahodnem Balkanu do leta 2030* ([2]) (v nadaljnjem besedilu: časovni načrt). ([3])

V skladu s časovnim načrtom naj bi Zahodni Balkan postal varnejša regija in vir varnosti, kjer so vzpostavljeni vsestranski in trajni nadzorni mehanizmi, popolnoma skladni s standardi Unije in drugimi mednarodnimi standardi, s katerimi bo mogoče odkrivati, preprečevati, preganjati in nadzirati nedovoljeno posedovanje in neustrezno uporabo strelnega orožja, streliva in eksplozivov ter trgovino z njimi. Center Jugovzhodne in Vzhodne Evrope za nadzor nad osebnim in lahkim orožjem (SEESAC) ([4]) je podprl pripravo časovnega načrta, vlade in EU pa so ga pooblastile za usklajevanje, spremljanje in podpiranje njegovega izvajanja.

Od leta 2018 je bil dosežen napredek: jurisdikcije na Zahodnem Balkanu so zasegle več kot 36 000 kosov strelnega orožja, več kot 294 000 kosov tega orožja je bilo prostovoljno predanega, 4 447 kosov legaliziranega in 5 064 kosov onesposobljenega. Poleg tega je bilo več kot 67 000 kosov SALW uničenega. Načrt je dodatno prispeval tudi k usklajevanju zakonodaje s pravnim redom EU in tako neposredno podprl njihova prizadevanja za pristop k EU ter okrepil operativno sodelovanje, ne le na Zahodnem Balkanu, temveč tudi s ključnimi platformami in organi EU, kot so Frontex, Europol in EMPACT. Načrt je prispeval tudi h krepitvi regionalne varnosti in zaupanja v nestabilnem okolju v obdobju po konfliktu, ki sta bistvena temelja za ohranjanje miru in razvoja. Kljub temu izzivi ostajajo. V prvi fazi izvajanja časovnega načrta je bilo na Zahodnem Balkanu zabeleženih 17 798 incidentov s strelnim orožjem, pri čemer je bilo 794 ljudi ubitih, 2 108 ranjenih, 2 650 izpostavljenih grožnjam, 333 pa jih je storilo samomor. Dejstvo, da se je skoraj 50 % vseh zabeleženih incidentov navezovalo na zaseg orožja, kaže na proaktiven pristop organov odkrivanja in pregona pri odstranjevanju orožja iz kroženja.

([1]) Po mnenju SEESAC regija ni le vir strelnega orožja, temveč čez njo poteka tudi njegov tranzit, obenem pa je namembni kraj za nedovoljeno trgovino s strelnim orožjem.

([2]) Glej: https://www.seesac.org/SALW-Control-Roadmap/

([3]) Časovni načrt je bil na srečanju ministrov in ministric za pravosodje in notranje zadeve iz EU in Zahodnega Balkana oktobra 2024 podaljšan na obdobje po letu 2024.

([4]) Kot izvršna veja *regionalnega izvedbenega načrta za Jugovzhodno Evropo na področju boja proti širjenju in vplivu SALW*.

Dobre prakse, ki se izvajajo na Zahodnem Balkanu, so vplivale tudi na širšo regijo. Republika Moldavija je s sredstvi EU in podporo SEESAC dosegla napredek pri krepitvi prizadevanj v zvezi s fizično zaščito in zalogami SALW, saj je varnostno posodobila dve skladišči za SALW in štiri prostore z dokazi, od leta 2005 uničila več kot 13 000 kosov SALW ter vzpostavila elektronski sistem registra orožja. Z vzpostavitvijo kontaktne točke za strelno orožje so bila prizadevanja usmerjena tudi v okrepitev analitičnih zmogljivosti za preiskave, povezane s strelnim orožjem. Ukrajina je po drugi strani dosegla napredek tako, da je okrepila prizadevanja za usklajevanje na nacionalni ravni in ustanovila *koordinacijski center za boj proti nedovoljeni trgovini s strelnim orožjem* ([5]), začela razvijati strategijo o SALW, si prizadevala za uskladitev svojega pravnega okvira s pravnim redom EU in okrepila svoje zmogljivosti z različnimi usposabljanji. Predstavniki in predstavnice Republike Moldavije in Ukrajine redno sodelujejo v procesih regionalnega sodelovanja na področju nadzora nad SALW v jugovzhodni in vzhodni Evropi, ki jih podpira SEESAC.

Časovni načrt za Zahodni Balkan z jasnim okvirom za spremljanje in mehanizmom za usklajevanje je bil obenem zgled za ukrepe po vsem svetu, na njegovi podlagi sta bila namreč razvita karibski časovni načrt za strelno orožje ter časovni načrt za Srednjo Ameriko in Dominikansko republiko.

Vpliv časovnega načrta za nadzor nad SALW na Zahodnem Balkanu ter njegov pomen za regionalno sodelovanje in varnost EU sta bila prepoznana na več srečanjih na visoki ravni, EU pa se je jasno zavezala, da bo še naprej podpirala njegovo izvajanje. ([6])

Nova faza projekta SEESAC bo temeljila na dosežkih na podlagi Sklepov Sveta EU (SZVP) 2018/1788 in 2022/2321 ter projekta IPA/2021/425-067 z nazivom Podpora za okrepitev boja proti nezakonitemu posedovanju in neustrezni uporabi osebnega in lahkega orožja ter trgovini z njim v okviru projekta za Zahodni Balkan, ki jih vse izvaja SEESAC (zadnja dva projekta se bosta prenehala izvajati konec decembra 2025). Izvajala se bo ob dopolnjevanju s Sklepom Sveta EU (SZVP) 2024/3006.

Ukrep bo neposredno prispeval k izvajanju varnostne strategije EU, strategije EU o SALW, akcijskega načrta EU za boj proti nedovoljeni trgovini s strelnim orožjem, cikla politik EU proti mednarodnemu organiziranemu kriminalu in hudim oblikam mednarodnega kriminala (EMPACT za strelno orožje), Pogodbe o trgovini z orožjem, Akcijskega programa ZN za preprečevanje, zatiranje in izkoreninjenje vseh oblik nezakonite trgovine z osebnim in lahkim orožjem, mednarodnega instrumenta za sledenje, Protokola ZN o strelnem orožju, Resolucije Varnostnega sveta ZN 1325(2000) o ženskah, miru in varnosti ter agende ZN za razorožitev, ki je bila okrepljena s paktom za prihodnost, kar je dalo nov politični zagon in institucionalno podporo številnim prvotnim zavezam glede razoroževanja iz agende. Ukrep bo še zlasti pripomogel h krepitvi regionalnega sodelovanja pri zmanjševanju ogroženosti zaradi širjenja SALW ter pripadajočega streliva. Rezultati projekta bodo neposredno prispevali tudi k uresničevanju cilja trajnostnega razvoja 16 Agende 2030 o miroljubnih in pravičnih družbah, zlasti ciljev 16.1 (znatno zmanjšanje vseh oblik nasilja in smrtnosti povsod) in 16.4 (znatno zmanjšanje nedovoljenih tokov orožja), ter cilja 5 o enakosti spolov. Pripomogel bo tudi k izvajanju regionalnega izvedbenega načrta za Jugovzhodno Evropo na področju boja proti širjenju in vplivu SALW. Ukrep bo del regionalnega programa za Evropo in Skupnost neodvisnih držav (2026–2029), ki se izvaja v okviru Programa Združenih narodov za razvoj (UNDP).

2. **Izbor izvajalske agencije in usklajevanje z drugimi zadevnimi pobudami za financiranje**

SEESAC je skupna pobuda UNDP in Sveta za regionalno sodelovanje, ki glavnino sredstev prejema od Evropske unije, in je kontaktna točka za dejavnosti, povezane s SALW, v Jugovzhodni Evropi. Kot izvršna veja regionalnega izvedbenega načrta za Jugovzhodno Evropo na področju boja proti širjenju in vplivu SALW ima ključno pristojnost za usklajevanje izvajanja prizadevanj za nadzor nad SALW, spremljanje napredka ter zagotavljanje tehnične podpore in svetovanja ter podpore pri izvajanju projektov vladam v regiji pri boju proti nedovoljenemu posedovanju in neustrezni uporabi SALW ter trgovini z njim. Regionalna odgovornost se zagotavlja v okviru Sveta za regionalno sodelovanje ter Regionalne usmerjevalne skupine, kjer predstavniki vseh partneric iz Jugovzhodne Evrope določajo strateško usmeritev za dejavnosti SEESAC.

([5]) Polno ime: koordinacijski center za boj proti nedovoljeni trgovini s strelnim orožjem, njegovimi sestavnimi deli in strelivom.
([6]) Na primer: vrh EU-Zahodni Balkan 13. decembra 2023, vrh EU-Zahodni Balkan 18. decembra 2024 in vrh v okviru berlinskega procesa 14. oktobra 2024.

SEESAC vse od leta 2002 sodeluje z nacionalnimi in mednarodnimi deležniki v Jugovzhodni in Vzhodni Evropi pri uveljavljanju celostnega pristopa k nadzoru nad SALW z izvajanjem širokega spektra dejavnosti, vključno s spodbujanjem strateškega in operativnega regionalnega sodelovanja, podporo razvoju politik in krepitvi zmogljivosti institucij, kampanjami za ozaveščanje in zbiranje SALW, upravljanjem zalog, zmanjšanjem presežka in izboljšanjem zmogljivosti za označevanje in sledenje, zmogljivosti za odkrivanje in preiskovanje ter izboljšanim nadzorom nad izvozom orožja. Na ta način je SEESAC pridobil edinstveno zmogljivost in izkušnje pri izvajanju večdeležniških regionalnih intervencij ob upoštevanju skupnega političnega in gospodarskega ozadja partneric iz regije, pri tem pa zagotovil nacionalno in regionalno odgovornost in možnost dolgoročnega izvajanja svojih ukrepov ter se uveljavil kot glavni regionalni organ na področju nadzora nad SALW.

SEESAC z vsemi zadevnimi akterji in organizacijami še naprej ohranja dvostranske in večstranske načine komuniciranja. V zvezi s tem še naprej deluje kot sekretariat Regionalne usmerjevalne skupine za SALW ter v tesnem sodelovanju z EU, Nemčijo in Francijo usklajuje in spremlja izvajanje časovnega načrta za Zahodni Balkan. V zvezi s tem opravlja tudi naloge sekretariata večstranskega skrbniškega sklada v okviru časovnega načrta za nadzor nad SALW na Zahodnem Balkanu.

SEESAC redno prispeva k delovanju ustreznih regionalnih forumov. SEESAC redno prispeva k srečanjem ministrov in ministric za pravosodje in notranje zadeve iz EU in Zahodnega Balkana, srečanjem, organiziranim v okviru berlinskega procesa, in procesu sodelovanja obrambnih ministrstev iz Jugovzhodne Evrope. Še naprej vzdržuje široko mrežo formalnih in neformalnih partnerstev z organizacijami in pobudami, kot sta Organizacija za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE) inOrganizacija Severnoatlantske pogodbe (NATO), ter ustreznimi agencijami ZN, zlasti UNODA, UNODC, UNIDIR in UNWOMEN, pa tudi regionalnimi organizacijami, kot je regionalni center za pomoč pri preverjanju in izvajanju nadzora nad orožjem (RACVIAC). Redno prispeva k usklajenemu ukrepanju ZN v zvezi z osebnim in lahkim orožjem (CASA), ki združuje vse agencije ZN, ki se ukvarjajo z razoroževanjem in nadzorom nad orožjem, ter usklajevalnim sestankom za SALW in protiminsko delovanje, ki so neformalen mehanizem za usklajevanje dejavnosti nadzora nad SALW med Natom, Unijo in OVSE ter SEESAC. Poleg tega redno sodeluje na usklajevalnih sestankih o Ukrajini, usklajevalnem sestanku mednarodnih partnerjev na temo prizadevanj za nadzor nad SALW v Ukrajini, ki ga podpira OVSE, in v podskupini za boj proti kaznivim dejanjem in zagotavljanje varnosti skupnosti v Ukrajini v okviru sektorske delovne skupine za odkrivanje in pregon, ki jo podpira EUAM.

SEESAC vzdržuje tesne stike in zagotavlja podporo zadevnim institucijam Unije, predvsem GD HOME Komisije ter Europolu, za učinkovitejše ozaveščanje partneric iz Jugovzhodne Evrope, pa tudi pobudam pod vodstvom Unije, kot sta EMPACT za strelno orožje in Evropska skupina strokovnjakov za strelno orožje (EFE).

SEESAC je prvi uporabil pristop, temelječ na reševanju skupnih problemov v okviru regionalnih pobud, ki je v Jugovzhodni in Vzhodni Evropi prinesel presenetljive rezultate, ne le zaradi izmenjave bistvenih informacij in širjenja zdrave regionalne tekmovalnosti, ki jo zbuja, temveč tudi zato, ker je s celostnimi načini izvajanja v pomoč pri doseganju doslednih in lahko merljivih rezultatov na nacionalni in regionalni ravni. Organizacija letnih srečanj Regionalne usmerjevalne skupine ter sodelovanje SEESAC v vseh zadevnih procesih in pobudah omogočata pravočasno in odprto izmenjavo informacij, dobro seznanjenost z razmerami in predvidljivost, ki so potrebni za zagotovitev izvajanja brez prekrivanja ter v skladu s trenutnimi potrebami vlad in regij ter razvojnimi trendi.

Vse dejavnosti SEESAC temeljijo na izraženih potrebah partneric in zbranih izhodiščnih podatkih in ocenah potreb, predpogoj za njegovo ukrepanje pa sta potrditev in politična podpora s strani nacionalnih deležnikov. Poleg tega so vsa prizadevanja usmerjena v podporo procesom pod vodstvom Unije ter doseganju standardov in meril Unije. Prejšnje projekte, ki jih je financirala Unija, je izvedel z zelo visoko stopnjo realizacije načrtovanih dejavnosti, pri tem pa dosegel trajne rezultate z razvojem in spodbujanjem odgovornosti partnerjev pri svojih projektih in dejavnostih ter hkrati spodbujal regionalno usklajevanje, izmenjavo izkušenj in najboljših praks ter regionalne raziskave. Zaradi svojega strokovnega znanja s področja SALW in poglobljenega poznavanja regionalnih zadev ter ustreznih deležnikov je najprimernejši partner za izvajanje tega konkretnega ukrepa.

SEESAC bo še naprej deloval skupaj z mednarodnimi podpornimi prizadevanji, ki se trenutno izvajajo v okviru ZN, zlasti večstranskim skrbniškim skladom v okviru časovnega načrta za nadzor nad SALW na Zahodnem Balkanu. Skrbniški sklad v okviru časovnega načrta je ključni mehanizem financiranja, ki podpira izvajanje tega načrta. Marca 2019 sta ga vzpostavila UNDP in UNODC kot sodelujoči organizaciji ZN, da bi pri izvajanju časovnega načrta zagotovila usklajen pristop donatorjev in jurisdikcij k financiranju. Skrbniški sklad krepi usklajevanje, načrtovanje in komunikacijo med vsemi partnerji, spodbuja sodelovanje ter zmanjšuje tveganja za vlade in finančne podpornike s celovitim sistemom upravljanja tveganja, ki temelji na rezultatih. Tesno sodeluje z Nemčijo in Francijo, ki sta pobudnici časovnega načrta in ki so se jima pridružili Združeno kraljestvo, Švedska, Norveška in Nizozemska. Skrbniški sklad je mobiliziral približno 30 milijonov USD v prispevkih. UNDP SEESAC deluje kot sekretariat skrbniškega sklada in je odgovoren za splošno usklajevanje in spremljanje skrbniškega sklada ter mu zagotavlja tehnično, upravljavsko, načrtovalno in programsko podporo. Skrbniški sklad je do septembra 2025 podprl 25 projektov, ki so jih izvedle sodelujoče organizacije ZN, pri čemer jih je 16 zaključenih, devet pa jih trenutno še poteka.

Delo SEESAC dopolnjuje tudi OVSE z izvajanjem SKLEPA SVETA EU (SZVP) 2024/3097 o podpori celovitemu programu v podporo prizadevanjem za preprečevanje in zatiranje nedovoljene trgovine s SALW ter konvencionalnim strelivom v jugovzhodni Evropi in izvajanjem SKLEPA SVETA EU (SZVP) 2024/3003 o podpori krepitvi zmogljivosti ukrajinskih organov za preprečevanje nedovoljene trgovine z orožjem, strelivom in eksplozivi ter boj proti njej.

Drugi ukrepi, ki jih Unija podpira v Jugovzhodni in Vzhodni Evropi, zlasti tisti, ki jih izvajajo Europol, Frontex in Interpol, in operativni akcijski načrti v okviru EMPACT za strelno orožje se redno povezujejo s SEESAC, da se zagotovi dopolnjevanje ukrepov ter ustreznost in časovnica ukrepanja.

3. **Opis projekta**

Nova faza projekta SEESAC bo temeljila na dosežkih v okviru projektov, izvedenih na podlagi Sklepov Sveta EU (SZVP) 2018/1788 in (SZVP) 2022/2321, ter projekta, ki ga financira Komisija in se izvaja v okviru IPA/2021/425-067 „Podpora za okrepitev boja proti nezakonitemu posedovanju in neustrezni uporabi osebnega in lahkega orožja ter trgovini z njim v okviru projekta za Zahodni Balkan“. Vse te tri projekte izvaja SEESAC. Zadnja dva projekta se bosta iztekla decembra 2025. Poleg tega se bo nova faza projekta SEESAC izvajala ob dopolnjevanju s tekočim projektom na podlagi Sklepa Sveta EU (SZVP) 2024/3006.

Poudarek bo na štirih glavnih področjih, pri čemer bo ohranjen celosten pristop k obravnavi grožnje, ki jo v regiji predstavlja SALW. Zadevna področja se nanašajo na strateško raven/raven politike in operativne vidike ter tako neposredno prispevajo k nadzoru nad SALW na vseh ravneh s poudarkom na usklajevanju regionalnega pristopa in spremljanju izvajanja časovnega načrta, na krepitvi izmenjave znanja in medregionalnega sodelovanja na področju nadzora nad SALW ter krepitvi zmogljivosti organov odkrivanja in pregona v Moldaviji in Ukrajini za preprečevanje nezakonitega posedovanja, neustrezne uporabe in trgovine, pa tudi tistih na Zahodnem Balkanu, zlasti organov odkrivanja in pregona ter carinskih služb na Zahodnem Balkanu za preprečevanje nedovoljene trgovine.

Rezultati projekta bodo zlasti naslednji:

— usklajeno izvajanje in spremljanje izvajanja časovnega načrta za trajno rešitev problema nedovoljenega posedovanja in neustrezne uporabe osebnega in lahkega orožja, pripadajočega streliva in eksplozivov ter trgovine z njimi na Zahodnem Balkanu do leta 2030,

— okrepljeno medregionalno sodelovanje ter upravljanje znanja in izmenjava znanja o nadzoru nad orožjem,

— okrepljene zmogljivosti organov odkrivanja in pregona v Moldaviji in Ukrajini za preprečevanje nedovoljene trgovine s strelnim orožjem, strelivom in eksplozivi ter njihovega nedovoljenega posedovanja in neustrezne uporabe,

— okrepljene zmogljivosti organov odkrivanja in pregona in carinskih služb na Zahodnem Balkanu za preprečevanje nedovoljene trgovine.

S strateškega vidika projekt izhaja iz edinstvenega pristopa SEESAC k spodbujanju zaupanja in sodelovanja v regiji kot predpogojev za konkretne in merljive korenite spremembe. Zlasti na regionalni ravni so bili različni procesi sodelovanja, ki jih usklajuje SEESAC ter v katerih sodelujejo oblikovalci politike in strokovnjaki za operativna vprašanja, temelj pristopa za zagotavljanje konkurenčnega okolja, naklonjenega prenosu znanja, izmenjavi strokovnih izkušenj in izmenjavi informacij. To je pripomoglo ne le h krepitvi zmogljivosti v regiji, temveč, kar je še pomembneje, tudi h gradnji zaupanja in spodbujanju neposrednega sodelovanja med institucijami in posameznimi strokovnjaki, kar je med drugim omogočilo pripravo in izvajanje časovnega načrta. V okviru projekta se bosta še naprej spodbujala regionalno sodelovanje in lokalno prevzemanje odgovornosti kot ključna elementa, ki omogočata merljive rezultate.

3.1. **Usklajevanje izvajanja časovnega načrta za trajno rešitev problema nedovoljenega posedovanja in neustrezne uporabe osebnega in lahkega orožja, pripadajočega streliva in eksplozivov ter trgovine z njimi na Zahodnem Balkanu do leta 2030**

Cilj

Zagotoviti učinkovito usklajevanje in spremljanje izvajanja časovnega načrta.

Opis

Ta komponenta bo na podlagi sklepov SZVP/2018/1788 in SZVP/2022/2321 zagotovila usklajevanje in spremljanje izvajanja druge faze časovnega načrta (2025–2030). Za namene druge faze izvajanja je bil časovni načrt revidiran, in sicer so potekala posvetovalna srečanja komisij za osebno in lahko orožje v regiji v letih 2023 in 2024, da bi se zagotovila regionalna odgovornost in trajnost rezultatov. V posvetovanja so bili vključeni donatorji, regionalni in mednarodni partnerji ter predstavniki civilne družbe. Ministri in ministrice za notranje zadeve z Zahodnega Balkana so revidirano besedilo časovnega načrta potrdili na ministrskem forumu EU-Zahodni Balkan o pravosodju in notranjih zadevah, ki je bil oktobra 2024.

Časovni načrt še naprej prispeva k obstoječim dejavnostim Unije za preprečevanje nedovoljenega posedovanja in neustrezne uporabe SALW ter trgovine z njim, zlasti k strategiji EU o SALW, akcijskemu načrtu EU za boj proti nedovoljeni trgovini s strelnim orožjem, ki vključuje časovni načrt za Zahodni Balkan, in delu v okviru EMPACT v regiji. Časovni načrt priča o soglasju, doseženem med vsemi deležniki v regiji o trenutnih izzivih, splošnih ciljih, ki naj bi jih dosegli, in časovnici sprejetih ukrepov. Zagotavlja celovito platformo za dosego splošno dogovorjenih ključnih kazalnikov uspešnosti na strateški, politični in operativni ravni.

Objavljenih je bilo trinajst poročil o napredku, ki zajemajo prvo fazo izvajanja časovnega načrta in zagotavljajo najnovejši in merljiv pregled napredka pri izvajanju časovnega načrta. Poleg tega so usklajevalni sestanki na lokalni in regionalni ravni, organizirani dvakrat letno, omogočili zgledno in usklajeno sodelovanje med organi, donatorji in izvajalskimi partnerji pri izvajanju prizadevanj in uporabi virov.

Zlasti bo delo v okviru te komponente še naprej zagotavljalo usklajevanje in spremljanje izvajanja časovnega načrta z:

— zagotavljanjem strokovne in tehnične podpore za usklajevanje časovnega načrta, med drugim z regionalnimi usklajevalnimi sestanki za časovni načrt, s poudarkom na oceni napredka in izmenjavi informacij,

— zagotavljanjem strokovne in tehnične podpore za lokalne usklajevalne sestanke za časovni načrt, namenjene spremljanju izvajanja akcijskih načrtov partnerjev,

— pripravo polletnih poročil o spremljanju in ocenjevanju, v katerih so dokumentirani napredek, izzivi in potrebe pri izvajanju časovnega načrta na podlagi skupno dogovorjenih ključnih kazalnikov uspešnosti,

— vmesnim pregledom izvajanja časovnega načrta,

— dejavnostmi za ozaveščanje in prepoznavnost (vključno z vzdrževanjem spletne platforme, sodelovanjem deležnikov in ozaveščanjem).

Kazalniki rezultatov/izvajanja projekta:

— organizacija največ treh regionalnih usklajevalnih sestankov za časovni načrt,

— ocenjevanje napredka, lažja izmenjava informacij, prenos znanja in standardizacija,

— organizacija lokalnih usklajevalnih sestankov (skupaj največ 36),

— priprava polletnih poročil o spremljanju na regionalni ravni (največ šest),

— vmesni pregled časovnega načrta,

— vzdrževanje spletne platforme za zagotovitev ustreznega ozaveščanja in prepoznavnosti časovnega načrta.

3.2. **Prispevek k boljšemu medregionalnemu sodelovanju ter izmenjavi znanja in informacij o nadzoru nad osebnim in lahkim orožjem**

Cilj

Ta komponenta bo olajšala medregionalno izmenjavo informacij, izmenjavo znanja, uporabo dobrih praks in pridobljenih izkušenj z zagotavljanjem tehničnih nasvetov, srečanj, delavnic in študijskih obiskov.

Opis

Jugovzhodna Evropa v zadnjih dvajsetih letih uporablja celovit regionalni pristop k nadzoru nad SALW, ki zajema vsa funkcionalna področja zadevnega nadzora. Regija je bila zato vodilna na področju inovativnih rešitev za nadzor nad SALW, ki so spodbudile ukrepe in ki so jih posnemali v drugih delih sveta. Regionalni standardi in smernice SEESAC na področju mikrorazoroževanja, razviti leta 2006, da bi standardizirali postopke, prakse in norme za nadzor nad SALW na operativni ravni, so vplivali na razvoj mednarodnih standardov za nadzor nad osebnim orožjem, ki so bili pozneje preneseni v modularno zbirko za izvajanje nadzora nad osebnim orožjem (MOSAIC). Poleg tega so številni deležniki časovni načrt za Zahodni Balkan izpostavili kot eno najuspešnejših regionalnih prizadevanj za nadzor nad SALW na svetovni ravni. Generalni sekretar ZN ga je v svojih poročilih o nadzoru nad SALW, ki jih je predložil Varnostnemu svetu, namreč označil za pozitiven primer, v svoji agendi za mir pa je tudi pozval k pripravi in nadaljnjemu razvoju časovnih načrtov.

Časovni načrt so skupaj z mehanizmom za usklajevanje in spremljanje prevzeli na Karibih, v Srednji Ameriki in Dominikanski republiki, vključen pa je bil tudi v akcijski načrt EU za boj proti nedovoljeni trgovini s strelnim orožjem. SEESAC je podprl razvoj prve strategije za nadzor nad SALW v Kirgiški republiki ter prispeval k lažji medregionalni izmenjavi znanja s študijskimi obiski iz Kirgiške republike, Kambodže in Hondurasa na Zahodnem Balkanu, da bi se delegacije učile iz primerov najboljše prakse, razvite na Zahodnem Balkanu, in delile svoje izkušnje z nadzorom nad SALW.

Poleg tega tudi EU prevzema platformo SEESAC za spremljanje oboroženega nasilja, tj. inovativni spletni podatkovni platformi, ki zagotavlja podrobne informacije in vizualizacijo podatkov o incidentih s strelnim orožjem v Jugovzhodni Evropi. Jugovzhodna Evropa obenem utira pot praktičnemu vključevanju vidika spola v nadzor nad SALW. Z napredkom, doseženem pri operacionalizaciji kontaktnih točk za strelno orožje v Jugovzhodni Evropi, se na skupnih sestankih redno seznanjajo zadevne kontaktne točke iz vseh držav članic EU.

Večina teh praks je bila razvita in se je začela uporabljati v okviru izvajanja sklepov Sveta EU v podporo prizadevanjem SEESAC za razorožitev in nadzor nad oborožitvijo v Jugovzhodni Evropi v zadnjih dveh desetletjih.

Ta komponenta bo dodatno olajšala izmenjavo informacij, izmenjavo znanja, uporabo dobrih praks in pridobljenih izkušenj med regijami.

To bo doseženo z:

— zagotavljanjem tehnične podpore in svetovanja,

— organizacijo sestankov, delavnic in študijskih obiskov.

Kazalniki rezultatov/izvajanja projekta:

— zagotovljena tehnična podpora in svetovanje,

— organizirani sestanki, delavnice ali študijski obiski.

3.3. **Krepitev zmogljivosti organov odkrivanja in pregona v Republiki Moldaviji in Ukrajini za preprečevanje nedovoljene trgovine s strelnim orožjem, strelivom in eksplozivi ter njihovega nedovoljenega posedovanja in neustrezne uporabe**

Cilj

Zmanjšanje nevarnosti nedovoljene trgovine s strelnim orožjem s krepitvijo zmogljivosti organov odkrivanja in pregona, tudi mejne policije, z zagotavljanjem svetovanja in tehnične podpore na podlagi ugotovljenih potreb.

Opis

Ta komponenta temelji na predhodni podpori, ki jo je SEESAC zagotavljal Republiki Moldaviji in Ukrajini. Predstavniki obeh držav so sodelovali pri procesih regionalnega sodelovanja, ki jih SEESAC spodbuja na strateški in operativni ravni, in k njim prispevali. Izmenjava pridobljenega znanja in izkušenj ter najboljših praks, razvitih na Zahodnem Balkanu od leta 2001, je še posebej dragocena v luči trenutne vojne v Ukrajini.

Predstavniki moldavskih in ukrajinskih institucij se redno udeležujejo sestankov komisij za SALW ter ustreznih institucij v Jugovzhodni in Vzhodni Evropi, pa tudi sestankov mreže strokovnjakov Jugovzhodne Evrope za strelno orožje, tako da imajo možnost izmenjave informacij in regionalne izmenjave znanja na strateški in operativni ravni. Koristi so imeli tudi od regionalnih dejavnosti za krepitev zmogljivosti, kot so dejavnosti za usklajevanje zakonodaje s pravnim redom EU, spletne preiskave in boj proti trgovini z orožjem na temnem omrežju.

SEESAC zagotavlja podporo tudi ciljnim ukrepom za nadzor nad SALW na nacionalni ravni. Ukrajini je bila zagotovljena svetovalna podpora pri ustanovitvi koordinacijskega centra za boj proti nedovoljeni trgovini z orožjem, ki spada pod ministrstvo za notranje zadeve, razvoju nacionalnega pravnega okvira za nadzor nad SALW ter razvoju nacionalne strategije za preprečevanje nedovoljenega SALW ter boj proti njemu. Za izboljšanje preiskovalnih zmogljivosti organov odkrivanja in pregona so bila izvedena njim prilagojena usposabljanja.

SEESAC zagotavlja podporo tudi ciljnim ukrepom za nadzor nad SALW v Republiki Moldaviji. V zadnjih dvajsetih letih je to vključevalo ukrepe za fizično varovanje in upravljanje zalog, vključno z uničenjem SALW ter varnostnimi posodobitvami skladišč orožja in streliva, pa tudi prostorov z dokazi. Zagotovljena je bila tudi podpora za označevanje, vodenje evidenc in sledenje; nabavljena je bila naprava za označevanje, organizirano je bilo usposabljanje za njeno uporabo, zagotovljena pa je bila tudi podpora za vzpostavitev sistema registra orožja. SEESAC je zagotovil tudi začetno tehnično podporo in svetovanje pri vzpostavitvi kontaktne točke za strelno orožje. Hkrati so bile podprte dejavnosti ozaveščanja o nevarnostih neustrezne uporabe in nedovoljenega posedovanja strelnega orožja. Zagotovljena je bila tudi podpora za ustanovitev nacionalne komisije za SALW; podprto je bilo zbiranje podatkov za boljše razumevanje vrzeli v nadzoru nad SALW, na podlagi česar je bila objavljena raziskava o SALW za Republiko Moldavijo, medtem ko se prek platforme za spremljanje oboroženega nasilja zagotavlja najnovejši vpogled v incidente v zvezi s strelnim orožjem. SEESAC je zagotovil tudi podporo za razvoj nacionalnega programa za nadzor nad SALW za obdobje 2026–2030. Na podlagi podrobne ocene potreb kriminalistične policije je bila zagotovljena podpora za razvoj standardnih operativnih postopkov, usposabljanja in opreme za krepitev preiskovalnih zmogljivosti.

S to komponento se bodo na podlagi ocen potreb in v skladu z mednarodnimi najboljšimi praksami dodatno okrepile zmogljivosti organov v Republiki Moldaviji in Ukrajini za boj proti nezakonitemu posedovanju in neustrezni uporabi strelnega orožja, streliva in eksplozivov ter trgovini z njimi.

To bo doseženo:

— z zagotavljanjem svetovanja, tehnične pomoči, usposabljanja in opreme za organe odkrivanja in pregona za preprečevanje nedovoljene trgovine z orožjem v Republiki Moldaviji in Ukrajini,

— s podporo sodelovanju v specializiranih regionalnih platformah za nadzor nad SALW.

Kazalniki rezultatov/izvajanja projekta:

— zagotovljeno svetovanje in tehnična podpora,

— naročena oprema za preprečevanje trgovine z orožjem,

— izvedene dejavnosti za razvoj zmogljivosti,

— načrtovana in zaključena varnostna nadgradnja enega skladišča za SALW v Republiki Moldaviji.

3.4. **Dodatna krepitev zmogljivosti carinskih služb na Zahodnem Balkanu za preprečevanje nedovoljene trgovine**

Cilj

Zmanjšati grožnjo nedovoljene trgovine s strelnim orožjem s krepitvijo zmogljivosti carinskih služb na Zahodnem Balkanu za preprečevanje nedovoljene trgovine

Opis

SEESAC je leta 2024 zaključil prvo oceno potreb carinskih uprav na Zahodnem Balkanu po vsej regiji, da bi ocenil njihove zmogljivosti za preprečevanje nedovoljene trgovine s strelnim orožjem. Ocena je bila izvedena z uporabo metodologije, ki jo je SEESAC predhodno razvil in uporabljal za službe mejne policije in kriminalistične policije ter je zajemala vse ustrezne vidike, vključno z zakonodajo, upravnimi in institucionalnimi zmogljivostmi, potrebami po usposabljanju in tehnično opremo.

V vseh šestih jurisdikcijah so bile izvedene ocenjevalne misije, na podlagi katerih so bila pripravljena celovita poročila, ki so jih organi potrdili. So podlaga za ciljno podporo in zagotavljajo, da so carinski organi sistematično vključeni v regionalna prizadevanja in prizadevanja EU za nadzor nad strelnim orožjem. Okrepiti je treba zmogljivosti carinskih organov, da se omogoči usklajen čezmejni odziv z mejno policijo v skladu s standardi EU za integrirano upravljanje meja in časovnim načrtom za nadzor nad SALW na Zahodnem Balkanu, s čimer se bo okrepila skupna sposobnost regije za boj proti nedovoljeni trgovini s strelnim orožjem.

Carinske uprave v večini jurisdikcij doslej niso imele koristi od sistematičnega razvoja zmogljivosti v zvezi z odkrivanjem strelnega orožja, bistvenih sestavnih delov, streliva in eksplozivov na mejnih prehodih. Ta vrzel je kritična, saj je za učinkovit nadzor nad strelnim orožjem potreben skupen in usklajen odziv mejne policije in carinskih organov. Medtem ko se s sklepoma Sveta EU (2018/1788 in 2019/2111), ki ju izvaja SEESAC, zagotavlja podpora službam mejne policije in kriminalistične policije, pa primerljive podpore, ki bi bila prilagojena carinskim službam, večinoma ni, razen kar zadeva sodelovanje v regionalnih procesih. Na podlagi pridobljenih izkušenj in najboljših praks, ki se uporabljajo pri mejni policiji in kriminalistični policiji, je zdaj podoben pristop predviden za carinske organe.

SEESAC je na podlagi Sklepa Sveta EU 2024/3006 že začel dejavnosti za razvoj zmogljivosti, in sicer s podpiranjem razvoja standardnih operativnih postopkov za vsako carinsko upravo na Zahodnem Balkanu. Poleg tega bo do konca leta 2025 v vseh jurisdikcijah potekalo ciljno usposabljanje. Ena od ključnih vrzeli, opredeljenih v ocenah potreb, je pomanjkanje specializirane opreme. V okviru tega projekta bo navedena vrzel obravnavana.

To bo doseženo:

— z nabavo in dobavo specializirane opreme za carinske organe.

Kazalniki rezultatov/izvajanja projekta:

— zagotovljena oprema.

4. **Upravičenci**

Neposredni upravičenci projekta bodo institucije, ki so pristojne za nadzor nad SALW v Jugovzhodni in Vzhodni Evropi. Organi, pristojni za notranje zadeve, policijske službe, mejne straže in carinski organi Albanije, BiH, Kosova, Črne gore, Severne Makedonije, Republike Moldavije, Srbije in Ukrajine bodo imeli možnost podpore v obliki svetovanja, usklajevanja in spremljanja oziroma razvoja zmogljivosti, razvijanja znanja, boljših postopkov in stroškovno učinkovite specializirane opreme, potrebne za politični, operativni in tehnični napredek na področju nadzora nad SALW. Predlagane dejavnosti so v celoti skladne z *regionalnim izvedbenim načrtom za Jugovzhodno Evropo na področju boja proti širjenju in vplivu SALW* ter časovnim načrtom za Zahodni Balkan, pa tudi s prednostnimi nalogami partneric na področju nadzora nad SALW. Posredne koristi od projekta bo imelo tudi splošno prebivalstvo Jugovzhodne in Vzhodne Evrope ter Unije, ki je izpostavljeno tveganju zaradi nedovoljenega posedovanja, neustrezne uporabe in širjenja SALW.

5. **Prepoznavnost Unije**

SEESAC sprejme vse potrebne ukrepe za zagotovitev prepoznavnosti finančne podpore Evropske unije. Ti ukrepi se bodo izvajali v celoti v skladu z zahtevami glede komunikacije in prepoznavnosti v okviru zunanjega delovanja Evropske unije (2018) ter posodobljenimi smernicami za komuniciranje in večjo prepoznavnost EU: Smernice za zunanje delovanje (2022).

6. **Trajanje**

Na podlagi izkušenj pri izvajanju izvedbenih sklepov 2002/842/SZVP, 2010/179/SZVP, 2013/730/SZVP, 2016/2356/SZVP, 2018/1788/SZVP in 2022/2321/SZVP ter ob upoštevanju regionalne razsežnosti projekta, števila upravičencev, pa tudi števila in kompleksnosti načrtovanih dejavnosti, je časovni okvir za izvedbo določen na 36 mesecev.

7. **Splošna struktura**

Za tehnično izvedbo tega ukrepa je pristojen UNDP, ki deluje v imenu SEESAC, regionalne pobude, ki deluje pod mandatom UNDP in Sveta za regionalno sodelovanje. SEESAC kot izvršna veja v okviru regionalnega izvedbenega načrta na področju boja proti širjenju SALW deluje kot kontaktna točka za vse dejavnosti, povezane s SALW v Jugovzhodni in Vzhodni Evropi, vključno z olajševanjem usklajevanja izvajanja regionalnega časovnega načrta. UNDP, ki deluje v imenu SEESAC, bo v celoti odgovoren za izvajanje dejavnosti projekta in tudi za izvedbo projekta. Projekt bo trajal tri leta (36 mesecev).

8. **Partnerji**

SEESAC bo neposredno izvajal ukrep v tesnem sodelovanju s komisijami za SALW ter zadevnimi organi, pristojnimi za notranje zadeve Albanije, BiH, Kosova, Črne gore, Srbije, Severne Makedonije, Republike Moldavije in Ukrajine. Pri tem bodo tesno sodelovale tudi druge institucije skladno z določenim celostnim pristopom k nadzoru nad SALW, ki vključuje več deležnikov.

9. **Poročanje**

Opisno in finančno poročanje bo pokrivalo celoten ukrep, opisan v zadevnem posebnem sporazumu o prispevku in pripadajočem proračunu, ne glede na to, ali ukrep v celoti financira ali sofinancira Komisija. Vsako četrtletje se predloži opisno poročilo o napredku, da se zabeleži in spremlja napredek pri doseganju ključnih rezultatov.